

उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या
अधिपत्याखालील शासकीय/अशासकीय
अनुदानित/विनाअनुदानित/विद्यापीठांच्या
शिक्षणशास्त्र अभ्यासक्रमांसाठी व अशासकीय
अनुदानित/विद्यापीठांच्या शारिरीक शिक्षण
अभ्यासक्रमांसाठी सामायिक प्रवेश प्रक्रिया व
केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची नियमावली लागू
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: बीएड-४६१६/प्र.क्र.१/मशि-२

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
तारीख: ११ मे, २०१६.

वाचा :-

- (१) सन २०१५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८,
- (२) शासन अधिसूचना क्र.बीएड-४६१६/प्र.क्र.२१०/मशि-२, दि. २१/०१/२०१६,
- (३) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र.सीईटी-२०१५/प्र.क्र.४४०/मशि-२,
दि.२८/०१/२०१६,
- (४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र.सीईटी-२०१६/प्र.क्र.८४/मशि-२,
दि.०७/०४/२०१६,
- (५) Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of
Admission to the Full Time Professional Undergraduate and Post-graduate Teacher
Training Programme) Rules, 2016, dated 06.05.2016.

प्रस्तावना :-

संदर्भाधीन क्र.२ येथील अधिसूचनेन्वये महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ मधील कलम २ (द) अनुसार विभागाच्या अखत्यारितील शिक्षक प्रशिक्षण अभ्यासक्रम व्यावसायिक अभ्यासक्रम म्हणून घोषित केले आहेत. सदर अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षणशास्त्र (बी.एड व एम. एड.) अभ्यासक्रमांचा व शारिरीक शिक्षण (बी.पी.एड व एम.पी.एड) अभ्यासक्रमांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार राज्यातील शासकीय/अशासकीय अनुदानित/विनाअनुदानित/कायम विनाअनुदानित महाविद्यालयांतील शिक्षणशास्त्र (बी.एड व एम. एड.) अभ्यासक्रमांचे व शारिरीक शिक्षण (बी.पी.एड व एम.पी.एड) अभ्यासक्रमांचे प्रवेश राज्यस्तरीय सामायिक प्रवेश परीक्षेद्वारे व केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे करण्यास संदर्भ क्र.३ येथील दि.२८.०१.२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. तसेच संदर्भ क्र.४ येथील दि.०७.०४.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील अकृषि विद्यापीठातील उच्च शिक्षणाशी संबंधित व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे प्रवेश राज्यस्तरीय सामायिक प्रवेश परीक्षेद्वारे व

केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. संदर्भ क्र.५ येथील अधिसूचनेन्वये राज्यातील कायम विनाअनुदानित शिक्षणशास्त्र (बी.एड व एम. एड.) अभ्यासक्रमांची व शारिरीक शिक्षण (बी.पी.एड व एम.पी.एड) अभ्यासक्रमांची सामायिक प्रवेश परीक्षा व केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे प्रवेशाबाबतची नियमावली प्रसिध्द करण्यात आलेली आहे.

उपरोक्त अधिसूचना व प्रवेश नियमांच्या धर्तीवर व संदर्भ क्र.२ येथील तरतूदीनुसार उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील शासकीय/अशासकीय अनुदानित/विनाअनुदानित/विद्यापीठांच्या शिक्षणशास्त्र (बी.एड. व एम.एड.) अभ्यासक्रमांचे व अशासकीय अनुदानित/विद्यापीठांच्या शारिरीक शिक्षणशास्त्र (बी.पी.एड व एम.पी.एड.) अभ्यासक्रमांचे प्रवेश हे सामायिक प्रवेश परीक्षेद्वारे व केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे करण्याबाबतची नियमावली प्रसिध्द करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

शासन अधिसूचना क्र. बीएड-४६१५/प्र.क्र.२१०/मशि-२, दि.२१.०१.२०१६ अन्वये कायम विनाअनुदानित शिक्षक प्रशिक्षण अभ्यासक्रमांसाठी (बी.एड, एम.एड, बी.पी.एड, एम.पी.एड.) अधिसूचित केलेल्या अर्हता व शर्ती, शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अखत्यारितील शासकीय/अशासकीय अनुदानित/विनाअनुदानित व राज्यातील अकृषि विद्यापीठांमधील शिक्षक प्रशिक्षण विभाग/अभ्यासक्रम (बी.एड, एम.एड, बी.पी.एड, एम.पी.एड.) यांच्या प्रवेशासाठी या आदेशान्वये लागू करण्यात येत आहेत.

२. दिनांक ०६.०५.२०१६ रोजीच्या अधिसूचनेतील प्रवेश प्रक्रियेचा, सोबतच्या परिशिष्टामध्ये नमूद बदलांसह अवलंब करून शासकीय/अशासकीय अनुदानित/विनाअनुदानित व राज्यातील अकृषि विद्यापीठांमधील शिक्षक प्रशिक्षण विभाग/अभ्यासक्रमांचे (बी.एड, एम.एड, बी.पी.एड, एम.पी.एड.) प्रवेश हे सक्षम प्राधिकारी म्हणून आयुक्त, राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष यांच्यामार्फत सामायिक प्रवेश परीक्षेद्वारे व केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे एक खिडकी पध्दतीने संदर्भ क्र. ३ व ४ येथील शासन निर्णयान्वये जाहीर केल्याप्रमाणे करण्यात येतील.

३. सदरच्या शासकीय/अशासकीय अनुदानित व राज्यातील अकृषि विद्यापीठांमधील अनुदानित शिक्षक प्रशिक्षण विभाग/अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी उपलब्ध जागांचे विभाजन सोबतच्या Annexure-A मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे असेल. तसेच विना अनुदानित शिक्षक प्रशिक्षण अभ्यासक्रम व राज्यातील अकृषि विद्यापीठांमधील कायम विनाअनुदानित/स्वयंसहाय्यित शिक्षक प्रशिक्षण विभाग/अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी उपलब्ध जागांचे विभाजन सोबतच्या Annexure-B मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे असेल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०५१११३१००७०३०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रोहिणी भालेकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. आयुक्त, राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्ष तथा सचिव, प्रवेश नियामक प्राधिकरण, बांद्रा (पूर्व), मुंबई,
२. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
३. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य,
४. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण,
५. मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
६. मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
८. सर्व प्राचार्य, शासकीय/अशासकीय अनुदानित/विनाअनुदानित शिक्षणशास्त्र व शारिरीक शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये (संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेमार्फत)
९. निवडनस्ती-मशि-२.

Annexure-A

Allocation of Seats for admissions to the Professional Undergraduate Degree Courses in Education & Physical Education (B.Ed. & B.P.Ed.) into the Government and Aided Professional Educational Institutions and Aided Undergraduate/ Post-graduate Degree Courses in Education & Physical Education into Non-Agricultural Universities. (Annexure to the Government resolution No. B.Ed.-4616/C.R.1/C.E.2, Dated 11th May, 2016)

Sr. No.	Type of Institution	No. of Seats-as % of Sanctioned Intake			
		CAP Seats			
		Maharashtra State (M.S.) Candidates	All India Seats	Minority Quota	5% Quota for NRI, PIO, Foreign Nationals.
1	Government B.Ed. institution	90% MH Seats \$ (70% HU 20% OHU)	5% ^	Nil	5%
2	Government Aided B.Ed. institution	Autonomous 90% MH Seats \$ (70% HU 20% OHU) Non-Autonomous 90% MH Seats \$ (70% HU 20% OHU)	5% ^	Nil	5%
3	Government Aided Minority B.Ed. institution	Autonomous* 40% HU Seats Non-Autonomous * 40% HU Seats	5% ^	Minimum 50% @	5%
4	University B.Ed./M.Ed. Department/Courses (Government Aided)	90% MH Seats \$ (70% HU 20% OHU)	5% ^	Nil	5%
5	Government Aided B.P.Ed. institution	Autonomous – 80% MH Seats \$ (60% HU 20% OHU) Non-Autonomous- 80% MH Seats \$ (60% HU 20% OHU)	15% ^	Nil	5%

6	Government Aided Minority B.P.Ed. institution	Autonomous* 30% HU Non-Autonomous*- 30 % HU	15% ^	Minimum 50% @	5%
7	University B.P.Ed./M.P.Ed. Department/ Courses (Government Aided)	80% MH Seats \$ (60% HU, 20% OHU)	15% ^	Nil	5%

CAP Seats = Sanctioned Intake

\$ M.S. Seats = CAP Seats – (All India Seats + Minority Quota)

%- Percentage

* The seats excluding the Minority Quota and shall be filled in the stipulated percentage from the Maharashtra Candidature Candidate.

@ These are the minimum percentage of seats to be filled in the Minority Institution through CAP, this may be extended up to 100%. However before commencement of the CAP, such Institution shall declare and inform to the Competent Authority, the maximum percentage of minority quota to be filled in their institution.

^ One seat reserved for Jammu and Kashmir Migrant Candidates. This seat shall be filled by the Competent Authority as per the policy of the Government. If the seat remains vacant, it shall be filled through All India Candidature candidate.

Annexure-B

Allocation of Seats for admissions to the Professional Undergraduate/Post-graduate Degree Courses in Education & Physical Education (B.Ed., M.Ed., B.P.Ed., M.P.Ed.) into the Unaided (Vina-Anudanit) Professional Educational Institutions and Unaided/Self-Financed Undergraduate/ Post-graduate Degree Courses in Education & Physical Education into Non-Agricultural Universities. (Annexure to the Government resolution No. B.Ed.-4616/C.R.1/C.E.2 , Dated 11th May, 2016)

Sr. No.	Type of Institution	No. of Seats-as % of Sanctioned Intake			
		CAP Seats			
		Maharashtra State (M.S.) Candidates	All India Seats	Minority Quota	5% Quota for NRI, PIO, Foreign Nationals.
1	Unaided* (Vina-anudanit) B.Ed. institution	Autonomous – 90% MH Seats \$ (70% HU 20% OHU) Non-Autonomous - 90% MH Seats \$ (70% HU 20% OHU)	5% ^	Nil	5%
2	Unaided* (Vina-anudanit) Minority B.Ed. institution	Autonomous* 39% HU Seats Non-Autonomous * 39% HU Seats	5% ^	51% @	5%
3	Unaided* (Vina-anudanit) B.P.Ed. institution	Autonomous – 80% MH Seats \$ (60% HU 20% OHU) Non-Autonomous - 80% MH Seats \$ (60% HU 20% OHU)	15% ^	Nil	5%
4	Unaided* (Vina-anudanit) Minority B.P.Ed. institution	Autonomous* 29% HU Non-Autonomous*- 29 % HU	15% ^	51% @	5%

5	Unaided/Self-Financed B.Ed. /M.Ed. Courses run by university	90% MH Seats \$ (70% HU 20% OHU)	5% ^	Nil	5%
6	Unaided/Self-Financed B.P.Ed. /M.P.Ed. Courses run by university	80% MH Seats \$ (60% HU, 20% OHU)	15% ^	Nil	5%
<p>CAP Seats = Sanctioned Intake</p> <p>\$ M.S. Seats = CAP Seats – (All India Seats + Minority Quota)</p> <p>%- Percentage</p> <p>* The seats excluding the Minority Quota and shall be filled in the stipulated percentage from the Maharashtra Candidature Candidate and All India Candidature Candidate.</p> <p>@ These are the minimum percentage of seats to be filled in the Minority Institution through CAP, this may be extended up to 100%. However before commencement of the CAP, such Institution shall declare and inform to the Competent Authority, the maximum percentage of minority quota to be filled in their institution.</p> <p>^ One seat reserved for Jammu and Kashmir Migrant Candidates. This seat shall be filled by the Competent Authority as per the policy of the Government. If the seat remains vacant, it shall be filled through All India Candidature candidate.</p>					